

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR SOCHA 1

STUDIO SCULPTURE 1

TRANSFORMACE

TRANSFORMATION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Petr Mucha

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. akad. soch. MICHAL GABRIEL

BRNO 2019

OBSAH:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5-6
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 7

TEXTOVÁ ČÁST

„EADEM MUTATA RESURGO“

Povstanu v téže podobě a přece proměněn

náhrobní nápis Jacoba Bernoulliho v křížové chodbě v Baziliei

Všechno prochází neustálou proměnou. Všechno se neustále mění. To je podstatou jsoucna. Všechno je v neustálém pohybu. Všechno do sebe naráží, sebou proniká a vzájemně se ovlivňuje. Také já se neustále měním vším pronikám a všechno proniká mnou. Jsem všeobjímající jednotou. Jsem proměnou samou.

Prvotním impulzem k dílu Transformace byl náhlý výtrysk intuice. Leže v bezstarostné póze na lehátku a pláži na břehu středozevního moře zrovna v prostřed toho nejkonzumnějšího aktu, charakteristicky symptomatického pro západního člověka 21. století to jest „rodinné dovolené“ a se skicákem v ruce, odkudsi z hlubin vesmíru, z dálek o nichž nikdo nic neví, přilétla ke mně tato idea, zmorfovat býčí do lidské lebky a postavit fáze tohoto přechodu vedle sebe. To byl prvotní vnitřní moment. Tím vnějším druhotným byla sama volba tématu jako vhodná pro bakalářskou práci. Tam jsem nechal promluvit autoritu vedoucího atelieru socha 1 pforesora Gabriela, když jsem s ním listoval svůj skicář.

Takto tedy téma proměny vstoupilo do mé práce i mého života, aby jej postupně zcela zaplavilo. Jak jsem dál nad tématem meditoval ve snaze rozklíčovat jeho možné významy, narazil jsem na práci Carla Gustava Junga. Konkrétně ve vztahu k zamýšlenému dílu mně zaujal fenomén procesu lidské individuace, který Jung s pečlivostí sobě vlastní systematicky prozkoumal a popsal. O lidské individuaci doslova napsal: „V duši existuje na vnějších podmínkách tačka nezávislý proces směřující k onomu skrytému, ještě neprojevenému, celému člověku, který je současně člověkem větším a budoucím. Je to longissima via, nejdelší cesta, nikoli cesta přímá, nýbrž protiklady spojující hadovitá linie připomínající caduceus ukazující cestu, stezka, jejíž labyrintická spleť nepostrádá děsivost“. Jak patrně, jde tedy podle Junga o jakýsi niterný proces proměny v každém člověku. Jakkoliv významnou roli Jung tomuto procesu přisuzoval (kdo z nás by nechtěl být člověkem celým, větším a budoucím), troufám si tvrdit, že ve většinové populaci nás, kteří jezdíme na rodinné dovolené, o skutečném vnitřním růstu ví jen skutečně nemnoho, natož abychom se jím cíleně zabývali či se mu snažili porozumět. Kdo skutečně neignoruje své sny?

Stejně postupně jak ve mně zrál vnitřní motiv, a dokonce vlastně spíš ještě před tím, rodila se také obecná forma materiálu, měřítko a určité vizuální strategie. Tak jsem pomocí chladného intelektu ušil pro dílo vnější kabát. Mé uvažování v tomto směru je také mnohem čitelnější než z části velmi zastřené vnitřní intence.

Pakliže však byl mým bytostným záměrem, pomocí hmotného artefaktu, nasměrovat divákovo vnitřní zrak k procesu vlastní transformace, jevil se mi prostor galerie nevhodný. Domnívám se totiž, aniž bych disponoval nějakými sociologickými daty, že obecně jsou návštěvníci galerie publikem vzdělaným a kultivovaným, a tudíž si významnost duchovního růstu jistě na výsost uvědomují. Mnohem zajímavější mi tak přišla intervence do veřejného prostoru. Ta socha patří ven. Musí zasáhnout diváka nepřipraveného. Bez autocenzury. Běžného konzumenta pokleslých televizních spektaklů. Má ho ohromit, znejistět a alespoň na chvíli vytrhnout z všednosti. Zároveň má ale zůstat pro takového člověka čitelnou. Tomuto záměru jsem tedy přizpůsobil měřítko a materiály.

O měřítku toho třeba říct jen tolik, že by klidně sneslo přidat. V závislosti na konkrétním prostoru bych si sochu dokázal představit až pětinasobnou, tak aby kolem hlav musel člověk spíš putovat než kráčet. V tomto ohledu jsem přistoupil na zřejmá omezení finanční i časová. Udělal jsem to tak velké, jak jsem byl s to. Sama významnost a důležitost tématu by nicméně zasloužila akcentovat také větším měřítkem. V tomto ohledu bych ještě rád podotknul, že tady vidím také oblast a směr, kudy následující práce rozvíjet v budoucnu. Větší, těžší a tvrdší. **Dobrá socha musí mít schopnost diváka povznést ale také rozmáčknout.**

Co se týče materiálu, mohu s pocitem hraničícím s jistotou prohlásit, že jsem konečně našel to co jsem hledal. Po letech práce pouze do sádry, či tisknutelných 3D plastů (které pro sebe vidím jen jako materiály podléhající brzké skáze a tudíž vhodné jen jako přenosové) jsem objevil beton - materiál, který, je krásný a finančně dostupný, zcela ekologicky recyklovatelný. Pochází ze země a do země se navrácí. Je organického původu – není kovem, přesto však je tvrdý jako kámen. Je tvrdý jako kámen, a přesto se nemusí sekat nýbrž ho lze vtiskávat či odlévat do formy. Je přírodní i umělý zároveň. Jako má práce sama, hovoří jazykem paradoxu.

Konečně podobě v materiálu nicméně předcházela poměrně náročný a dlouhý proces výroby jednotlivých forem. Počátečním krokem byla akvizice zdrojových dat. Vycházel jsem z kvalitních 3D skenů lebky argentinského býka a lidské anonymní lebky bez identity. Na sken zvířete ve vysokém rozlišení jsem následně v počítači vytvořil novou redukovanou polygonovou síť (tzv. retopologizace). Tuto síť jsem pak duplikoval a jednotlivé definiční body jsem ve velmi časově náročném procesu jeden po druhém přenesl na sken lebky lidské. Maje takto oddělené dva objekty obsahující zcela totožný počet a identitu jednotlivých definičních bodů sítě, bylo již celkem jednoduché vytvořit mezi jednotlivými hraničními pozicemi přechod. 0%, 25%, 50%, 75% a 100% tohoto přechodu se staly mými zdrojovými daty.

Těchto pět prvních hlav jsem tedy v jiném programu nazvětšoval do měřítka, rozřezal a připravil na 3D tisk. Následovaly hodiny a hodiny tisku. Výsledek jsem přelakoval červenou barvou, s nevalným úspěchem, obhajoval na klauzurách v lednu 2019.

Nepříznivý verdikt komise mě zasáhl. Dlouho jsem zvažoval, zda zamýšlenou práci zcela nepředělat a od tématu neprchnout. Nakonec se mi takové řešení jevilo jako zbrklé a vyhýbavé. Člověk by se měl dokázat postavit za své přesvědčení. Jednotlivé výtky komise jsem se snažil promyslet a postupně odstranit. Kromě útoku na samotnou podstatu zobrazení, které kurátor Matin Dostál označil jako banální a designově líbivé. (osobně toto označení nerozporuji, jen ho nevnímám jako problematické) jsem co nejupřímněji reflektoval kritiku zvoleného povrchu, barvy a adjustace.

Tak jsem se dostal k již zmíněnému formátu venkovní betonovo ocelové sochy. Abych také téma trochu rozvinul, posunul jsem ještě proces transformace dál směrem k transcendenci tj. Přidal jsem dalších sedm stupňů proměny směrem od člověka k malému objektu tvaru koule, která symbolizuje jak jeden bod tak celý vesmír a vůbec skutečnost, že mezi bodem a celým vesmírem neexistuje rozdíl, nýbrž celý vesmír je pouze multiplikací téhož jednoho prazákladního bodu (viz teorie velkého třesku)

Dílo Transformace, které předkládám k bakalářské zkoušce vyvěrá z mého nejhlubšího nitra, těží z mých dosavadních zkušeností a možností. Snoubí řemeslnost a materiálovost s možnostmi současného digitálního světa výpočetních technologií. Zároveň k tomu pak pro mě přináší možnost další práce, kterou dokážu vnímat jako **transformativní a smysluplnou.**

OBRAZOVÁ ČÁST

